

Sygn. akt I ACa 911/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Krzysztof Depczyński</i>
Sędziowie:	<i>SA Lilla Mateuszczyk</i> <i>SO del. Elżbieta Gawryszczak (spr.)</i>
Protokolant:	sekr. sądowy Joanna Płoszaj

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 8 maja 2013 r. sygn. akt I C 1345/10

1. oddala apelację;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz M. K. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) zł brutto z tytułu zwrotu wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 911/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz M. K. kwotę 59.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2009 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia. Nadto Sąd I instancji zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz M. K. kwotę 15.660 zł tytułem skapitalizowanej renty za okres od czerwca 2009 r. do 30 kwietnia 2013r. oraz rentę wyrównawczą w kotach po 400 złotych miesięcznie

poczynając od dnia 1 maja 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. płatną z góry do dnia 10 – go każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami wypadku uchybienia terminowi płatności którekolwiek z rat.

Sąd I instancji ustalił zasadę odpowiedzialności (...) Spółki Akcyjnej w S. za szkody jakie w przyszłości mogą powstać po stronie M. K. mające związek z obrażeniami jakich powódka doznała w wypadku komunikacyjnym z dnia 10 sierpnia 2007r.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

Koszty postępowania Sąd I instancji stosunkowo rozdzielił i z tego tytułu nakazał pobrać od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu kwotę 3190 zł tytułem nieuiszczonej opłaty oraz kwotę 530zł.80 gr. tytułem nieuiszczonych wydatków. Sąd I instancji wydatkami w zakresie opinii (...) w P. obciążył w całości pozwanego i nie obciążył powódki kosztami postępowania w zakresie oddalonego powództwa. Sąd I instancji przyznał od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Kaliszu na rzecz adwokata W. O. kwotę 4428 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce

W uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji podniósł , iż powódka M. K. uległa wypadkowi komunikacyjnemu w dniu 10 sierpnia 2007r. Powódka jechała jako pasażerka w samochodzie osobowym prowadzonym przez R. G. i doznała w wyniku wypadku szeregu urazów. W dacie wypadku kierowca pojazdu miał zawartą umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z pozwanym (...) Spółką Akcyjną w S.. Odpowiedzialność strony pozwanej za szkody powódki nie była kwestionowana co do zasady i wynikała z łączącej kierującego pojazdem i ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej / art. 822 k.c./.

W toku postępowania pozwany ubezpieczyciel podniósł zarzut przyczynienia się powódki do powstania szkody / art. 362 k.c./.

Sąd I instancji wywiódł , iż z okoliczności faktycznych w rozpoznawanej sprawie wynika , że powódka zdawała sobie sprawę z faktu , iż R. G. prowadził samochód pod wpływem alkoholu. Pomimo tego powódka zdecydowała się na jazdę z nietrzeźwym kierowcą , piła z nim alkohol przed zdarzeniem i godziła się z tym ,aby jej małoletnie córki wsiadły do samochodu prowadzonego przez nietrzeźwego kierowcę. W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uznał , że powódka w 50 % przyczyniła się do powstania szkody.

Sąd I instancji nie uwzględnił dalej idącego zarzuty strony pozwanej w tym zakresie , iż nie zapięcie przez powódkę pasów bezpieczeństwa zwiększyło stopień przyczynienia się powódki do powstałej szkody. Sąd I instancji podniósł , że z opinii (...) w P. Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej wynika, iż brak zapiętych pasów bezpieczeństwa pozostawał bez wpływu na ewentualny zakres doznanych przez powódkę obrażeń .Nie zapięcie pasów bezpieczeństwa nie przyczyniło się do powstania lub zwiększenia rozmiaru doznanej przez nią szkody .

Uwzględniając powództwo w zakresie zadośćuczynienia za doznaną przez powódkę krzywdę jak też ustalając wysokość renty an zwiększone potrzeby Sąd I instancji uwzględnił stopień przyczynienia się powódki na poziomie 50 % .

Biorąc pod uwagę ustalone w opiniach biegłych rokowania co do pogorszenia się stanu zdrowia powódki w związku z obrażeniami doznanymi w wypadku z dnia 10 sierpnia 2007 r. Sąd I instancji ustalił odpowiedzialność pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. za szkody mogące powstać w przyszłości po stronie powódki , a mające związek przyczynowy z przedmiotowym wypadkiem.

O kosztach postępowania Sąd I instancji rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c. obciążając stronę pozwaną w części opłatą od zasądanego roszczenia oraz w 1/2 części wydatków na opinie biegłych lekarzy. Z uwagi na brak potwierdzenia zarzutów pozwanego dotyczącego wpływu braku zapięcia pasów bezpieczeństwa na rozmiar szkody Sąd I instancji wydatkami w zakresie opinii (...) w P. obciążył pozwanego w całości .

Orzekając o kosztach procesu Sąd I instancji wziął pod uwagę sytuację majątkową i życiową powódki ,a w szczególności to, iż w wypadku powódka doznała poważnego uszczerbku na zdrowiu - w sumie uszczerbku na zdrowiu powódki

kształtował się na poziomie 145 %. Sąd I instancji uwzględnił również, że w wyniku obrażeń doznanych w wypadku powódka ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności i w związku z tym pozostaje bez pracy, nie ma środków na utrzymanie, otrzymuje zasiłek z Pomocy Społecznej w kwocie 39zł. miesięcznie. Powódka mieszka z córką D., na którą otrzymuje alimenty w kwocie 500 zł. miesięcznie. Faktycznie powódka wraz z córką utrzymuje się z tych alimentów, jest zadłużona, pozostaje pod stałą opieką lekarzy neurologa, psychiatry oraz psychologa, nie wykupuje przepisywanych jej leków, gdyż nie ma na to środków. Wszystkie te okoliczności w ocenie Sądu I instancji uzasadniają odstąpienie od obciążenia powódki kosztami postępowania.

Z uwagi na udzieloną powódce pomoc prawną z urzędu Sąd I instancji przyznał adwokatowi W. O. wynagrodzenie z tego tytułu na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu / Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm./, powiększone o podatek od towarów i usług.

Strona pozwana złożyła apelację od powyższego rozstrzygnięcia w zakresie punktu IV, w części w jakiej Sąd I instancji nie ograniczył ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec powódki za skutki zdarzenia z dnia 10 sierpnia 2007 r. mogące ujawnić się w przyszłości do 50 % oraz w punktach VI, VII i VIII, w których zawarte zostało rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Skarżący zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego tj. art. 189 k.p.c. w zw. z art. 362 k.c. poprzez przyjęcie, że za skutki wypadku z dnia 10 sierpnia 2007 r. pozwany ponosić będzie odpowiedzialność na przyszłość, gdy tymczasem powódka przyczyniła się do szkody w stopniu uzasadniającym zmniejszenie odpowiedzialności na przyszłość pozwanego o 50 %, co winno mieć wyraz w sentencji wyroku;

2. naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez ustalenie na podstawie zebranego materiału dowodowego, że powódka przyczyniła się w 50% do powstałej szkody, a mimo to brak wniosku, że odpowiedzialność pozwanego na przyszłość powinna być przez to ograniczona do 50 %.

W konkluzji skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie IV poprzez ustalenie odpowiedzialności pozwanego wobec powódki za skutki zdarzenia z dnia 10 sierpnia 2007 r. mogące ujawnić się w przyszłości z ograniczeniem tej odpowiedzialności do stopnia przyczynienia tj. do 50 % i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie;

2. zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie VI, VII i VIII poprzez stosunkowe rozdzielenie kosztów postępowania w I instancji i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu przed Sądem I instancji;

3. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu przed Sądem II instancji,

ewentualnie

o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie IV w zakresie w jakim sąd nie ograniczył ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec powódki za skutki zdarzenia z dnia 10 sierpnia 2007 r. mogące ujawnić się w przyszłości do 50 % i w punkcie VI, VII i VIII oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu, przy pozostawieniu temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Na rozprawie w dniu 23 stycznia 2014 r. pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom skarżącego podniesionym w apelacji Sąd I instancji nie naruszył przepisu art. 189 k.p.c. w zakresie ustalenia przyczynienia się powódki do powstałej szkody.

Stosownie do art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Sąd stosując art. 362 k.c. związane z samym wyrządzeniem szkody, jak i przyczynieniem się poszkodowanego.

W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji odniósł się do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przyczynienia się powódki do powstałej szkody. W uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji wywiódł, iż z okoliczności faktycznych w rozpoznawanej sprawie wynika, że powódka zdawała sobie sprawę z faktu, iż R. G. prowadził samochód pod wpływem alkoholu. Pomimo tego powódka zdecydowała się na jazdę z nietrzeźwym kierowcą, piła z nim alkohol przed zdarzeniem i godziła się z tym, aby jej małoletnie córki wsiadły do samochodu prowadzonego przez nietrzeźwego kierowcę. W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uznał, że powódka w 50 % przyczyniła się do powstania szkody.

Konsekwencją przyjęcia przez Sąd I instancji tego, że powódka przyczyniła się do powstania szkody było odpowiednie obniżenie zasądzonych na jej rzecz kwot z tytułu zadośćuczynienia i wysokości rat renty.

Uzasadnienie wyroku stanowi integralną część orzeczenia, w stacji gdy w uzasadnieniu Sąd I instancji określił w sposób jednoznaczny i nie pozostawiający żadnych wątpliwości stopień przyczynienia się powódki do powstałej szkody zdaniem Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw do twierdzenia, że w orzeczeniu nie został uwzględniony stopień przyczynienia się powódki do powstałej szkody. Jakkolwiek Sąd I instancji w samej sentencji orzeczenia ustalając zasadę odpowiedzialności strony pozwanej za szkody jakie po stronie powódki mogą ujawnić się w przyszłości nie opisał w sposób procentowy stopnia przyczynienia się powódki do powstałej szkody, to jednak przy takiej konstrukcji uzasadnienia wyroku nie ma zdaniem Sądu Apelacyjnego wątpliwości, iż w przypadku ewentualnego wystąpienia powódki z roszczeniem o naprawienia szkody pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody na poziomie 50 % jest oczywisty i wynika wprost z uzasadnienia zaskarżonego wyroku statuującego odpowiedzialność skarżącego.

Strona pozwana zaskarżyła również rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte VI, VII i VIII wyroku.

Stosownie do art. 386 §1 k.p.c. apelacja powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości czy w części, zwięzłe przedstawienie zarzutów, uzasadnienie zarzutów, wnioski o zmianę lub o uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia wyroku.

W rozpoznawanej sprawie apelacja została sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika strony pozwanej w osobie radcy prawnego.

Poza sformulowaniem, że skarżący zaskarża wyrok w punktach VI, VII i VIII brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia tego zarzutu procesowego, który mógłby być przedmiotem rozważenia przez Sąd Apelacyjny. Skarżący nie wskazał nawet, który w jego ocenie przepis prawa procesowego, czy materialnego został naruszony przez Sąd I instancji w tym rozstrzygnięciu.

Brak jakiegokolwiek uzasadnienia zarzutu praktycznie uniemożliwia Sądowi Apelacyjnemu kontrolę instancyjną orzeczenia w tym zakresie.

Wniosek apelacji w zakresie żądania zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie VI, VII i VIII przez stosunkowe rozdzielenie kosztów postępowania w I instancji jest także bardzo lakoniczny i brak jakiegokolwiek odniesienia do określenia kwotowej wysokości kosztów postępowania, jakie w ocenie skarżącego powinny obciążać stronę pozwaną. Nadto umknęło uwadze skarżącego, iż Sąd I instancji w punkcie VI wyroku zawarł rozstrzygnięcie o treści: „koszty

postępowania stosunkowo rozdziela”. Zatem żądanie zawarte w apelacji w zakresie zmiany wyroku i stosunkowego rozdzielenia kosztów bez wskazania wysokości kosztów , jakie w ocenie skarżącego winny obciążać strony - wobec braków zarzutu naruszenia przepisów procedury cywilnej i jego uzasadnienia skutkuje brakiem zasadności apelacji w tej części .

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 1 w zw. z § 13 ust.1 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu / tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz.461/.